

Kam sedaj? Deželno tajništvo Slovenske skupnosti potrdilo veljavnost volilne izbire

Junjske volitve so za nami. Vse poli-
tične stranke so že naredile svoje obraču-
ne in se sedaj pripravljajo na to, da ponov-
no uredijo svoje vrste in okrepijo svoje
napore za nove naloge, ki jih čakajo. To
velja tudi za slovensko politično stranko
in za njene bodoče naloge. In teh prav v
bližnji bodočnosti ni prav malo!

Slovenska skupnost je že na več sreča-
njih svojih vodilnih organov obravnavala
vse te zadeve. Jasno je, da obravnava po-
volilne situacije ni bila vedno lahka in ne-
boleča. Velika večina deželne Ssk je sicer
jasno in modro razumela položaj in se tu-
di v volilni kampanji ustrezno angažirala
in temu primerno pričakala rezultate. Se-
veda bi ti nedvomno lahko bili boljši. Če
pa gledamo na razne objektivne ovire in
težave, ki se pri tem javljajo oziroma so
se pojavili v teh za samo stranko nelahkih
trenutkih, se vseeno lahko zamislimo. Za-
to je prav, da sedaj pogledamo nekoliko
naprej, saj je bilo za nazaj že veliko za-
pisane.

NI POTI NAZAJ

Tako se pravilno glasi naslov u-
vodnika v prejšnji številki (z dne 2.
t.m.) in ne Na poti nazaj, kot je po
pomoti bilo napisano. Za napako se
bralcem opravičujemo. (Ured.)

V sklopu Ssk je bilo v tem volilnem ob-
dobju veliko sloge, pa tudi precej nesloge
(vsaj na Goriškem). Delovni odnosi, delo-
vanje v stranki in v samih strankinih or-
ganih pa kažejo tudi za naprej nove ne ved-
no rožnate perspektive. Kakšne pa naj bo-
do? V katere smeri naj se orientirajo?
Trebalo bi najti nedvomno veliko pobud in
drugih tudi daljnoročnih načrtov za ures-
ničitev določenih smotrov in ciljev na tej
politični poti. Kako pa?

Odgovor na vsa ta (morda akademsko,
a ne preveč) postavljena vprašanja ni la-
hek. Sama izkušnja nam bo lahko dala
prav, to pa seveda le, če bomo skušali naj-
ti pravi dialog med različnimi silami. Naj-
prej je treba pomisliti na bližnje, vseka-
kor odločilne volilne roke prihodnje po-
mladi. Tedaj bomo v naši deželi predvsem
moralo obnoviti deželni svet Furlanije - Ju-
lijske krajine, obenem pa še v Trstu in Go-
rici glasovati za nove pokrajinske oziroma
občinske svete. In prav zato je treba iska-
ti in najti nove razsežnosti v stranki, ter
preveriti in se potem okrepiti, kar zadeva
akcijsko pa tudi idejno enotnost. Ni to po-
vsem lahka zadeva, je pa nujna in neodlož-
ljiva. Zavedamo se, da je bilo v tej volilni

nadaljevanje na 2. strani ■

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti
je na poglobljenih razpravah 24. junija in
2. julija analiziralo izide nedavnih parla-
mentarnih volitev. Pri tem je soglasno u-
gotovilo, da se je položaj slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji poslabšal, ker so
bila protislovenska stališča mnogih poli-
tičnih sil iz časa volilne kampanje, pred-
vsem na Tržaškem, nagrajena na volitvah.
V parlament je ob bistveni odgovornosti
socialistične stranke in tudi njenih sloven-
skih volivcev prišel kandidat Liste za Trst,
ki zavzema odločno negativno stališče do
globalne zaščite. Kot so to že ugotovili po-
krajinski organi Ssk v Trstu, zahteva po-
litični trenutek razčiščenje stališč tudi v
tržaški občinski koaliciji, katere najvidnej-
ši predstavniki so sodelovali v kampanji
proti slovenskim interesom. V odnosih med
Slovenci pa bo nastali položaj povzročil
velike težave doslednemu skupnemu delo-
vanju ob enotnih pobudah manjšine.

Slovenska skupnost izreka zahvalo vsem
volivkam in volivcem, ki so podprli njeno
izbiro, da se za parlamentarne volitve po-
veže v koalicijo manjšin. Zahvalo izreka
seveda tudi kandidatom in aktivistom.

Volilna izbira Ssk, do katere je prišlo
v iskreni želji, da bi bila stranka učinko-
vito prisotna na volitvah in da bi z utrje-
no solidarnostjo med sodelujočimi skupi-
nami koristila boju vse narodne skupnosti

za dosego golbalnega zaščitnega zakona v
novem parlamentu, ni bila lahka. Kratki
čas volilne kampanje tudi ni omogočil do-
voljšnje obrazložitve politične izbire, do
katere je moralo priti iz tehnično-pravnih
razlogov pod tujim volilnim simbolom.
Vsekakor jo je po tehtnem preudarku pre-
vzel pristojni strankin organ — deželni
svet Slovenske skupnosti. V duhu splošno
izražene želje po razčiščenju nesporezu-
mov, ki so nastali v zvezi s parlamentar-
nimi volitvami, deželno tajništvo soglasno
potrjuje odločnost, da se v stranki spo-
štujejo pristojnosti ob čim širšem sodelova-
nju vseh strankinih organov. Z zadovolj-
stvom jemlje na znanje, da so se odprta
vprašanja razčistila.

Za Slovensko skupnost volilni izidi med
Slovenci ne morejo biti povsem zadovo-
ljivi, čeprav je koalicija kot taka okrepila
svoje parlamentarno zastopstvo. Ssk bo z
obnovljeno enotnostjo okrepila svoje poli-
tično in organizacijsko delo, da bo prihod-
nje leto potrdila svoja izvoljena zastopstva
in delala v korist celotne narodnostne
skupnosti, ki mora zdaj na vsedržavni in
krajevni ravni znova poudariti naše te-
meljne življenjske zahteve.

O volilnih izidih in o prihodnjem delu
bo v kratkem razpravljala še deželni svet
Slovenske skupnosti.

Zanimivi izidi volitev v Benečiji

Ko obravnavata izid državnoborskih
volitev v Benečiji, oba beneškoslovenska
lista (Dom in Novi Matajur) predvsem
poudarjata, da se je prvič v zgodovini po-
litičnih volitev zgodilo, da je Krščanska de-
mokracija izgubila absolutno večino, saj je
zbrala 48 odstotkov glasov, pri čemer lista
jemljata v pošteve izide volitev v sedmih
občinah Nadiških dolin, v Bardu, Tipani in
Reziji. V teh desetih povsem slovenskih
občinah — piše Dom — je Krščanska de-
mokracija nazadovala v primerjavi s poli-
tičnimi volitvami leta 1983 za 7,9% in za
2,3% v primerjavi s pokrajinskimi volit-
vami leta 1985. Nazadovala je tudi KPI
(za 2,3 oziroma 1,3%). Močan osip glasov
je doživela socialdemokratska stranka, ki
je nazadovala za 3,1% v primerjavi z le-
tom 1983 in za 5% v primerjavi z letom
1985. Dom nato pristavlja, da je izginilo s
prizorišča Furlansko gibanje, ki ga tokrat
niso podprle nekatere domače krajevne
skupine.

Zmagoslavje pa beležijo socialisti, ki
napredujejo za 10% v primerjavi s prejš-
njimi političnimi volitvami in za 4% v pri-
merjavi s pokrajinskimi. Pri tem se je o-
krepila njihova vloga druge politične sile
v Benečiji, kar so postali že na pokrajins-
kih volitvah leta 1985. Veliko zaslugo za
ta uspeh ima kandidat za poslansko zbor-
nico Firmino Marinig, župan v Špetru, ki
se je tudi osebno odlično uveljavil, saj je
zbral 2305 preferenčnih glasov.

List Dom nato ugotavlja, da izidi dr-
žavnoborskih volitev ponovno dokazuje-
jo, kako se nadaljuje padec glasov za Kr-
ščansko demokracijo, saj je prvič ta stran-
ka na političnih volitvah dobila manj kot
50 odstotkov glasov, zaradi česar bi mora-
la zamenjati tako vodilne ljudi kot tudi
slog dela, pokazati večjo odprtost za na-
rodno in kulturno problematiko ter se od-
ločneje angažirati za prenovu in razvoj be-
neškoslovenskega ozemlja, ki ga je predol-

nadaljevanje na 3. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 12. julija, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Rdeči lev«; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Radio oddih. Poletni variete; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na počitnice!; 15.00 Na obisku; 16.00 »Glas harmonike«; 17.00 Klasični album; 18.00 Glasbene skice; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 13. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Osebnost; 9.00 Otroški kotichek: Ali jih poznaš? Okno v živalski svet; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert RAI iz Milana; 12.00 Zapiski s poti; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor »Coro polifonico triestino«; 13.35 Glasbene skice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 14. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Povejmo v živo!; 10.00 Poročila in deželna kronika; 10.10 Koncert v Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu; 12.00 Poidite z nami!; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Mladi mladim; 16.00 »Kakor od vetra se trese moje srce«. O ljubezni v književnosti. 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Lord George Byron: »Parisina«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 15. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana; dirigent in pianist Tamas Vasary; 12.00 Živizeleno. Oddaja o življenju z naravo; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor Tone Tomšič iz Ljubljane v Kulturnem domu v Trstu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10-17.00 Naš popoldan z glasbo in besedo 16.00 S poti po Afriki; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Literarne podobe: Obrazi in utrinki iz slovenske proze; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 16. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Osebnost; 9.00 Otroški kotichek: Josip Vandot: »Kekčeve zgodbe«; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Violinist Go ran Končar, pianistka Mira Flis-Simatović; 12.00 Na obisku; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Diskorama; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Zgodbe vandrovnice, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 17. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Ne prezrimo!; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Orkester Haydn Philharmonia vodi Ezio Rojatti. Koncerti Antonia Valdivia; 12.00 Na počitnice!; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Komorni zbor iz Morona v Argentini; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Razmišljanja ob slovenskih ljudskih pravljicah; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 18. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Poročila in pregled tiska; 10.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana vodi Helmuth Steinbach, pianista Alenka ter Igor Dekleva, violinistka Monika Skalar, violončelist Ciril Škerjanec; 12.00 »Bom naredu stazice« - oddaja iz Kanalske doline; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10-17.00 Naš popoldan z glasbo in besedo 16.00 Ko se obesi dan. Pesmi za poletni čas; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Radio oddih. Poletni variete; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

O položaju na Južnem Tirolskem

»Kakor hitro bomo imeli v Rimu vlado, ki se bo lahko pogajala, si bomo prizadevali za vzpostavitev novih stikov med Italijo in Avstrijo glede položaja na Južnem Tirolskem.« Tako je izjavil predsednik Južnotirolske ljudske stranke Magnago v Lanzu v Avstriji, kjer se je sestal kontakti odbor med Severnim in Južnim Tirolom. Gre za odbor, ki skrbi za stike med obema deželama. Južnotirolsko odposlanstvo je vodil predsednik Magnago in so jo sestavljali vodilni strankini predstavniki. Odposlanstvo Severnega Tirola pa je vodil deželni glavar Partl. V odposlanstvu so bili predstavniki vseh treh strank, ki imajo zastopnike v deželnem zboru.

Magnago je v pogovoru s časnikarji naglasil, da je za položaj na Južnem Tirolskem nujno nekaj ukreniti, kajti negibnost je najslabša rešitev. »Rim mora odigrati svojo vlogo, saj je skrajno nevarno dopuščati mnenje, da so tisti, ki so na Južnem Tirolskem glasovali za misovsko stranko, uspeli preprečiti polno uresničenje južnotirolskega paketa«.

Kontakti odbor je proučil splošni politični položaj v Italiji in zlasti položaj v bocenski pokrajini. Predmet razprave je bilo tudi sodelovanje med obema deželama.

Kam sedaj?

■ nadaljevanje s 1. strani

kampanji storjenih več hudih korakov, ki so zlasti na Goriškem delno ohromili strankino enotnost in aktivnost. Kako bo vse to v prihodnosti rešeno, ni povsem gotovo. Morda bodo bližnji strankini odločitvi forumi (jesenski izredni deželni kongres, verjetno tudi razprava na goriški pokrajinski ravni) dali potrebne indikacije in navodila za kasnejše iniciative. To bo prej ali slej vsekakor moralo priti, zlasti kar zadeva deželne volitve. Tu je namreč potreben spet skupen jezik obeh pokrajinskih vodstev, da ustvarita novo in nujno ravnotežje v skupnem deželnem političnem življenju, sicer je deželne stranke — konec!

Vse to pa bi bilo zelo žalostno ob že več kot desetletnici uspešno nastale in začrtane deželne Ssk!

a. b.

ma na ravni univerz, pri čemer prihaja v poštev zlasti vpis južnotirolskih študentov na univerzo v Innsbrucku.

V zvezi z volilnim izidom na Južnem Tirolskem je Magnago dejal, da bi morala njegova stranka čimprej globlje proučiti vprašanje množičnega glasovanja za misovsko stranko. To bi morala opraviti ob sodelovanju predstavnikov Krščanske demokracije in socialistične stranke. Sprejeti bi morali čimprej ukrepe, da ne bo novih presenečenj prihodnje leto, ko bodo pokrajinske volitve. Deželni glavar Magnago ni podrobno razčlenil omenjenih ukrepov, a je pri tem naglasil, da se Južni Tirolci ne bodo odpovedali svojim pravicam, ker je misovska stranka dosegla velik uspeh na volitvah.

»Fašistično izzivanje«

Tirolski dnevnik »Tiroler Tageszeitung« je objavil uvodnik z naslovom »Fašistično izzivanje«. List obravnava izjave glavnega tajnika misovske stranke Almiranteja na zasedanju strankinega centralnega komiteja. Almirante je tedaj izjavil tole: »Fašizem je pred nami in ne za nami«. Zanimivo je, ugotavlja tirolski dnevnik, da je ta izjava dejansko šla mimo italijanske javnosti, saj je ni takorekoč nihče zabeležil. Na Južnem Tirolskem menijo, da volilni uspeh misovske stranke v Bocnu ni protestniške narave, temveč da gre za nekaj hujšega. Zaskrbljenost vzbuja tudi napoved, da se bo misovsko osrednje vodstvo odslej sestajalo v Bocnu, s čimer se bo še okrepilo fašistično izzivanje. Tudi o tem italijanski krogi molčijo in napoved dejanske omalovažujejo. Na Južnem Tirolskem pa se domačini čudijo, kako je mogoče, da v zadnjem času nihče v Italiji ni obsodil novega hudega fašističnega izzivanja, zaključuje svoj uvodnik Tiroler Tageszeitung.

—o—

Strahotna nesreča se je pripetila v torek, 7. t.m., v Herbornu v Zahodni Nemčiji. Zaradi okvare na zavorah je cisterna treščila v obcestno poslopje in eksplodirala. Nastale so verižne eksplozije, ki so uničile tri večja poslopja. Življenje je baje izgubilo 90 ljudi.

Božič in Popit ob Dnevu borca

V okviru proslav ob Dnevu borca je v Tjentištu spregovoril predsednik jugoslovanske Zvezne skupščine Marjan Rožič, ki je poudaril, da so bili jugoslovanski narodi v svoji zgodovini večkrat pred težkimi izkušnjami, ki pa so jih znali prebroditi. Tako je podčrtal boj proti okupatorju in ugotovil, da bi bila tudi v današnjih težkih trenutkih potrebna tedanja enotnost. Osrednje vprašanje sedanje jugoslovanske družbe je Kosovo, kjer morajo Albanci, Srbi, Črnogorci, Turki in Romi najti način skupnega življenja. Rožič se je v svojem govoru zaustavil tudi pri gospodarskih težavah, inflaciji in spornih pogledih pri realizaciji stabilizacijskega načrta.

V okviru slovesnosti ob Dnevu borca so na področju Vučeva in Zelengore odkrili štiri spomenike v spomin na najpomembnejše dogodke zgodovinske bitke pri Sutjeski.

Na proslavi v Novi vasi pri Blokah, kjer so se spomnili 45-letnice notranjskega partizanskega odreda, pa je spregovoril predsednik predsedstva Slovenije France Popit, ki je poudaril, da je slovenski narod s svojo partizansko vojsko dokončno zavrzel trditve, da Slovenci niso dobri vojaki in poveljniki. Popit je nadalje govoril o mednarodnih odnosih in pristavil, da so lahko zgolj čisti računi jamstvo za trajno sodelovanje in skupno življenje narodov Jugoslavije.

POMEMBNO PRIPOROČILO MINISTRU ZA ŠOLSTVO

Vsodržavni šolski svet v Rimu je na predlog zastopnika slovenskih profesorjev Sama Pahorja pred dnevi ob vzdržanju nekaj članov izglasoval pomembno priporočilo šolskemu ministru, ki zadeva slovenski pouk na šolah v videmski pokrajini. V priporočilu je rečeno, da mora bodoči zaščitni zakon, ki ga mora italijanska republika sprejeti na podlagi osimskih sporazumov, izrecno raztegniti na videmsko pokrajino določila zakonov iz leta 1961 in 1973, ki urejajo slovensko šolstvo na Tržaškem in Goriškem.

V pričakovanju te raztegnitve pa naj se čimprej uvede pouk katoliškega verskega nauka za šolarje in dijake slovenskega materinega jezika v javnih šolah videmske pokrajine v slovenskem materinem jeziku. V obrazložitvi je rečeno, da katoliška Cerkev v katehezi in liturgiji priznava rabo slovenščine.

KDO SO SKRUNITELJI?

Argentinska javnost se še vedno sprašuje, kdo so skrunitelji, ki so se spravili nad truplo predsednika Juana Dominga Perona. Kot znano, so za vrnitev rok, ki so jih odžagali od trupa, zahtevali kar 8 milijonov dolarjev odkupnine. Peron je umrl po krajši bolezni leta 1974. Z njim je Južna Amerika izgubila eno najvidnejših političnih osebnosti, čeprav v svojih izbi-rah nikakor ni bil dosleden, saj je kolebal med konservativno desnico in populistično levico. V vlado je vstopil že leta 1943, ko je vojska odstavila predsednika Ramona Castillo. Kot minister za delo se je z vrsto reform približal najrevnejšim slojem. Njegova glavna sila so postali descamisados, ki so leta 1946 podprli njegovo izvolitev za predsednika. Na tem mestu je ostal polnih 18 let, dokler ga septembra 1955 niso odstavili, ker mu desnica nikakor ni odpustila nacionalizacije železnic, telefona in elektrarn. Zatekel se je v Španijo, kjer je ostal do leta 1973, ko se je z drugo ženo Isabelito vrnil domov. Septembra istega leta je bil znova izvoljen za predsednika.

Peronistično gibanje je tudi po njegovi smrti ostalo med vodilnimi komponentami argentinskega političnega življenja, čeprav se je razdelilo na več struj.

Kdo je torej oskrnil Peronovo truplo? Levičarski dnevnik »Pagina doce« za- trjuje, da spada skrunitev v serijo terorističnih dejanj, s katerimi desnica skuša sejati negotovost med prebivalstvom. Država, ki še ni razčistila bistvenega vprašanja, kam so izginili desetisoči, ki ni kaznovala zločincev, ki se boji pošteno razpravljati o svoji nedavni zgodovini, v kateri so grožnje vsakdanji običaj, kaj lahko postane žrtev desnice, ki samo čaka ugodnega trenutka, da pod pretvezo miru in reda prevzame oblast.

TELEVIZIJSKA NAROČNINA

Do 31. decembra je treba nakazati do- datnih 11 tisoč 850 lir naročnine za barvno televizijo in 14.165 lir za televizijo v črno- belem. Pristojno ministrstvo je namreč po- dražilo televizijske naročnine. Dodatno na- ročnino se lahko nakaže po pošti, kjer je treba izpolniti poseben obrazec.

Plačilo dolgov odloženo za dva meseca

Jugoslavija bi morala do 15. julija od- plačati 240 milijonov dolarjev dolga v tu- jini. Te dni pa je bil v Beogradu dosežen sporazum, po katerem je bilo plačilo dol- ga odloženo za dva meseca, tako da bo Ju- goslavija že omenjeno vsoto poravnala sep- tembra. Guverner Narodne banke Jugosla- vije Vlatkovik je imel v Beogradu vrsto pogovorov s predstavnikom Mednarodne- ga koordinacijskega odbora tujih komer- cialnih bank, upnic Jugoslavije, Fulviom Dobričem, ki je sprejel prošnjo Jugosla- vije o odložitvi plačila dolga.

Jugoslavija je doslej odplačevala dol- gove in obresti tako, kot je bilo dogovor- jeno. Na račun glavnice in obresti je v pr- vih šestih mesecih letos odplačala milijar- do 910 milijonov dolarjev. Fulvio Dobrič je poudaril, da dolgovi zelo obremenjujejo države v razvoju. Jugoslavija pa ni pro- blem, ker se njene obveznosti ne poveču-

jejo tako, kot pri številnih drugih državah. Glede zapadlih 240 milijonov dolarjev ni bilo nobene ovire, je napisalo ljubljansko »Delo«, da ne bi dosegli dogovora, o ugod- nejši dinamiki odplačevanja, saj gre za se- zonske težave v deviznem prilivu.

Fulvio Dobrič je opozoril, da so komer- cialne banke, upnice Jugoslavije, dokaj hladno sprejele vest, ki je krožila po sve- tovnem tisku, češ da Jugoslavija ne more poravnati obveznosti. Dobrič je dejal, da je treba Jugoslaviji omogočiti razvoj in višjo stopnjo gospodarske rasti. Zato bo odložitev plačila dolga za dva meseca ko- ristilo prav temu cilju.

—o—

ČEŠKOSLOVAŠKA IN VERA

Kardinal František Tomašek, vodja ka- toliške Cerkve na Češkoslovaškem, je po- slal režimu v Pragi memorandum, v kate- rem se odločno zavzema za versko svobo- do v omenjeni državi. Listina je bila izro- čena ob koncu aprila, njena vsebina pa je prišla na dan preko gibanja za človekove pravice »Listina 77«. Kardinal Tomašek zahteva konec vsakršnega omejevanja ver- ske svobode, ločitev cerkvene oblasti od državne in korenito revizijo zakonodaje o verstvu na Češkoslovaškem, ki izvira iz že oddaljenega leta 1949.

PREDSTAVNIKI MANJŠIN PRI VELEPOSLANIKU

Zadnja številka Našega tednika, ki ga izdaja Narodni svet koroških Slovencev, z velikim poudarkom poroča o obisku, ki ga je pred kratkim opravila pri veleposlani- ku Velike Britanije na Dunaju O'Neillu delegacija avstrijskih narodnih manjšin. Delegacijo, v kateri so bili predstavniki vseh narodnih manjšin v Avstriji, je vo- dil slovenski državni poslanec Karel Smol- le. V pogovoru z veleposlanikom je dele- gacija poudarila, da še vedno ni izpolnjen sedmi člen avstrijske državne pogodbe, ki ga je podpisala tudi Velika Britanija. Po- govor se je tikel tudi vprašanja dvojezič- nega šolstva. Veleposlanik je z zanimanjem poslušal izvajanja odposlanstva narodnih manjšin v Avstriji in obljubil, da bo o tem obisku poročal svoji vladi. V odposlanstvu so bili poleg predstavnikov koroških Slo- vencev zastopniki gradiščanskih Hrvatov, češke in slovaške manjšine na Dunaju ter zastopnik madžarskega kulturnega društva.

KREDITI ZA POLJSKO

Svetovna banka se pripravlja na pode- litev kreditov Poljski, in do tega utegne priti še pred junijem prihodnjega leta. Tako je izjavil Eugenio Lari, član glavne- ga vodstva Svetovne banke, ki je prišel pred dnevi v Varšavo, da se udeleži še zad- njih pogovorov mednarodnih bančnih iz- vedencev, ki na kraju samem analizirajo stanje poljskega gospodarstva. Poročilo o tej analizi bo pripravljeno čez kak teden. Krediti Svetovne banke naj bi Poljski slu- žili predvsem za razmah živilske industri- je, za poživitev izvoza in za raziskave o zmanjšanju energetske potrošnje v polj- skem industrijskem sektorju.

IZID JUNIJSKIH VOLITEV V BENEČIJI

■ nadaljevanje s 1. strani

go smatrala samo za rezervoar gotovih glasov. Socialistična stranka, ki je okrepi- la vlogo druge politične sile v Benečiji, pa bo gotovo postala tudi nevaren tekme- c za stranko, ki je mirno uživala sadove če- stokrat tudi nezasuženega uspeha.

Novi parlament ima pred seboj dve nalogi, ki od blizu zanimata Benečijo, pra- vi Dom. Gre za zaščitni zakon za sloven- sko narodno manjšino in za zakon o gospo- darskem in družbenem razvoju obmejne- ga področja. Videli bomo, če se bodo in kako se bodo izpolnile velike obljube, ki smo jih slišali v Benečiji med volilno kampanjo.

Vsi naj se umaknejo iz Zaliva!

Glavni tajnik Bele hiše Baker je kot prvi vidni predstavnik ameriških oblasti odgovoril na predlog Sovjetske zveze gle- de Perzijskega zaliva. V Moskvi so pred- lagali, naj bi se vse tuje vojne ladje u- maknile s tistega področja.

Baker je dejal, da bi moral umik ve- ljati tudi za Sovjete, ki jim Amerikanci ne mislijo prepustiti nadzorstva nad stra- teško pomembnim področjem. Poleg tega je vojaška prisotnost nujna, dokler divja huda vojna med Iranom in Irakom, ki gro- zi tudi širši skupnosti.

V Washingtonu so medtem zanikali go- vorice o tem, da so Iranci že nastavili ra- kete kitajske izdelave ob obali Hormuške ožine.

Washington Post trdi, da se je Reaga- nova uprava odločila za precej sporno po- nudbo, da lahko enajst kuvajtskih petro- lejskih ladij pluje po Perzijskem zalivu z ameriško zastavo in torej pod ameriško zaščito, v skrajni naglici in brez tehtnega razmisleka. Amerikanci so baje zvedeli, da misli Sovjetska zveza ponuditi Kuvajtu tako zaščito za dve petrolejski ladji.

Prihodnost Sesljskega zaliva

Na seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta z dne 29. junija, je župan Brezigar prebral izjavo, ki se tiče Sesljskega zaliva. (Ur.)

»Dne 29. junija je bil na sedežu devinsko-nabrežinske občine sestanek med občinskim odborom in dr. Quirinom Cardarellijem, upraviteljem družbe Finsepol s sedežem v Trstu. Na sestanku je dr. Cardarelli uradno sporočil, da je družba Finsepol prevzela lastništvo družbe Novatur, ki razpolaga z večino delnic družb, ki so lastnice Sesljskega zaliva.

Med sestankom je dr. Cardarelli tudi prikazal prve posege, ki jih družba Finsepol namerava izvesti v kratkem, to je preureditev Sesljskega zaliva v turistično središče vsedravnega in mednarodnega pomena. Zadevni načrti bodo, vključno z načrti za upravljanje novega središča, predstavljeni v kratkem, sedaj pa ostaja v veljavi lotizacijski načrt, ki ga je v prejšnjih mesecih predstavilo prejšnje lastništvo; kasneje bodo te načrte nekoliko spremenili.

Upravitelj družbe Finsepol je poudaril, da bodo te pobude vsekakor v oporo krajevni ekonomski in zaposlitveni stanju. Med strukture, ki jih bodo najprej zgradili, sodita navtično pristanišče in hotel, ki se vključujeta v obsežnejši izvedbeni načrt ureditve celotnega območja. Posebna pozornost bo namenjena vprašanju okolja in zaščite gozdnih površin.

Kar zadeva letošnjo poletno sezono, bo zaliv na razpolago za parkiranje in za kopanje. Poskrbljeno bo za potrebne higienske strukture. Preučili bodo tudi možnost ponovnega odprtja restavracije po potrebnih popravilih stavbe La Caravella.

Občinski odbor z zadovoljstvom ocenjuje dejstvo, da bo Sesljski zaliv upravljal tržaški podjetnik, ki bolje pozna značilnosti tega območja. Obenem ima za potrebno, da ponovno poudari, da bo preučevanje načrtov potekalo čim hitreje in da bo v kratkem roku odobril predloge, ki bodo v skladu z razvojnimi programom celotnega občinskega ozemlja, ki določa turizem kot nosilno dejavnost krajevne ekonomije ter načrte, ki bodo v skladu z regulacijskim načrtom, ki predvideva razvoj sesljskega zaliva v najvišjih možnih mejah, ki jih dopušča deželni urbanistični načrt. Občinski odbor poudarja, da je treba pri načrtovanju posvetiti posebno pozornost zaščiti okolja, obenem pa podčrtuje nekatera stališča, ki so jih že prejšnje uprave osvojile — vse od leta 1973 dalje — in sicer jamčiti v Sesljskem zalivu prostor namenjen kopanju krajevnega prebivalstva pa tudi prebivalstvu celotne tržaške pokrajine, ter zagotoviti navtičnim družtvoma, ki delujeta v zalivu (Pietas Julia in Čupa) stalni društveni sedež. O obeh vprašanjih je uprava naletela na soglasje novega lastništva.

Gre torej za prvo etapo bodočega gospodarskega razvoja občine. Občinski odbor bo z veliko pozornostjo spremljal razvoj načrtov in gospodarskih predlogov za Sesljski zaliv. Obvezujemo se, da bomo obveščali občinski svet o vseh bodočih dogajanjih v zvezi s predstavitvijo zadevnih načrtov, ki jih bomo seveda posredovali v razpravo občinskemu svetu.

—o—

Začela se je kazenska obravnava zaradi katastrofe v jedrski elektrarni v Črnobilu. Obtožnica pravi, da je katastrofa posledica nespoštovanja osnovnih varnostnih predpisov. Na zatožni klopi je šest ljudi.

Iz delovanja občinske uprave v Dolini

V dolinski občini so zbrali 787 podpisov proti jedrskim poskusom. Pobudo za ljudsko peticijo je dal Koordinacijski odbor denukleariziranih občin. Dolinski občinski svet je proglasil dolinsko občino za denuklearizirano področje že decembra 1984.

S ponedeljkom, 6. julija, je postal veljaven sporazum o reorganizaciji služb, ki ga je občinska uprava sklenila s sindikalnimi predstavniki uslužbencev dolinske občine. Sporazum med drugim predvideva popoldansko poslovanje uradov, in sicer poskusno za prvih šest mesecev ob ponedeljkih in sredo od 15. do 18. ure (za občane bodo uradi odprti od 15.30 do 17.30) ter uvedbo dežurstva tehničnih služb.

Tradicionalne osrednje tržaške kmetijske manifestacije v Boljuncu letos ne bo. Kot znano, je bila občina Dolina pobudnik in edini organizator prvih izvedb Kmetijskih dnevov. Kasneje je na predlog same občine Dolina prevzelo organizacijo manifestacije vseh šest občin na Tržaškem. Pokrovitelji manifestacije pa so bili dežela FJK, tržaška pokrajina in Trgovinska zbornica. Zaradi preobremenjenosti z delom prizadetih občinskih uprav in težavnega finančnega stanja krajevnih financ letošnje izvedbe kmetijskih dnevov ne bo.

Občinska uprava je izvedla javni natečaj za zaposlitev treh čistilk. K natečaju se je javilo 70 oseb, izpit pa je uspešno opravilo 40 kandidatov (39 žensk in 1 moški). Prednostna lestvica velja po zakonu dve leti.

CESTITAMO!

V soboto, 4. julija, sta si v rojanski cerkvi obljubila večno zvestobo Darja Betocchi in Borut Bajc. Novoporočencema čestitajo in želijo veliko sreče na skupni življenjski poti prijatelji in znanci.

V soboto, 4. t.m., sta se poročila tudi Mirjam Bratina in Adrijan Pahor. Z njima se veseli vsa skavtska družina. Novi družini čestitajo in želijo veliko sreče tudi ostali prijatelji.

Na fakulteti za tuje jezike in književnost je pred dnevi diplomiral g. Nevo Radovič iz Nabrežine. Za uspeh mu iskreno čestitajo prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje Novi list.

Pred dnevi je slavil 80-letnico rojstva g. Lože Lupinc iz Praprota. K visokemu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitamo z željami za dobro zdravje.

Čestitkam se pridružuje Novi list.

V dolinski občini znaša cena vode za kmetijsko uporabo Lit. 350 za kub. m. in je nižja od cene za navadno uporabo. V občini je že 10 kmetijskih uporabnikov.

Uprava občine Dolina je razpisala dražbo za izgradnjo IV. odseka kanalizacije, in sicer za 1. tranšo Ricmanje - Domjo (investicija Lit. 200.000.000) in za 2. tranšo Lakotiče - Domjo (investicija Lit. 165 milijonov).

Na zadnji seji je občinski svet med drugim odobril proračun za finančno leto 1987 z glasovi upravnice večine KPI in PSI, vzdržanjem KD in nasprotovanjem Ssk ter obračun za leto 1986.

Proračun za leto 1987 predvideva Lit. 3.912.685.000 tekočih stroškov, od katerih Lit. 1.738.058.000 za osebje in Lit. 2 milijardi 174.627.000 za ostale stroške ter Lit. 13.278.730.000 za investicije.

—o—

Revija Pionir o Devinu

Pionir, poljudnoznanstvena revija za mladino, objavlja v svoji 9. številki, ki je izšla v maju članek z naslovom »Devin, slovenska vas na Tržaškem«, ki ga je napisala Martina Ožbot. Gre za članek, ki izhaja v rubriki Slovenci onstran meje in je torej namenjen sestavkom, ki seznanja mlade bralce v matični domovini o krajih izven meja Slovenije, kjer živimo Slovenci. Zdi se nam to zelo modra in potrebna pobuda, saj se velikokrat sliši, da posebno mladina, ki živi v središčnih slovenskih deželah, kaj malo ve o tistem delu narodovega telesa, ki živi izven meja domovine.

Članek, ki govori o Devinu, je opremljen z barvnimi slikami, ki jih je delno prispeval Lože Abram, glavni urednik revije Galeb, in z dvema zemljevidoma izsekoma, od katerih je eden izsek zemljevida slovenskih krajevnih in ledinskih imen na Tržaškem. Članek je predvsem zapis o zgodovini vasi in o sedanjem stanju v Devinu. Avtorici, ki je skrbno napisala članek o tej naši obmorski vasi, se je zapisala tudi mala napaka, saj v Devinu niso imeli svojega samostana jezuiti, ampak serviti. V članku je tudi omenjeno delovanje Jadranskega zavoda združenega sveta in napoved, da bo v naslednji številki Pionirja članek o zavodu in življenju v njem. Pri tem moramo opozoriti na dejstvo, da bo to prvo obsežnejše poročilo o delovanju zavoda v slovenskih mladinskih glasilih, čeprav vemo, da so slovenski dijaki v zavodu dosegli lepe uspehe in bili deležni laskavih ocen.

Velik uspeh vinske razstave v Nabrežini

26. razstava in pokušnja domačih vin v Nabrežini je imela velik uspeh, še posebno v nedeljo popoldne, ko se je zbralo izjemno število prisotnih. Publiko so pritegnili tako vzorci vin izjemne letine kot že tradicionalna tombola, ki je na programu vinskih razstav že dobrih 20 let.

V nedeljo, 5. t.m., je župan Brezigar razglasil imena nagrajencev za najboljša razstavljena vina. Prvo nagrado za belo vino je dobil Danilo Lupinc, drugo Stanislav Gruden, tretjo pa Jurij Stubelj.

Prvo nagrado za najboljšo črno vino je prejel Boris Škerk, drugo Danilo Lupinc, tretjo pa Angelo Škerk.

Nagrade sta izročila župan Brezigar in preds. komisije za ocenjevanje dr. Millo; prisotni so bili tudi predstavniki ustanov, ki so prispevale v sklad za nagrade, med temi Kmečka zveza, Zveza neposrednih obdelovalcev, Hranilnica in posojilnica v Nabrežini, Hranilnica in posojilnica na Opčinah, Tržaška kreditna banka, Tržaška trgovinska zbornica in drugi.

Nagrada »Devinski grad«

Tudi letos bo na devinskem gradu potekalo podeljevanje nagrade za dobroto in človeško solidarnost »Devinski grad«. Nagrada bo od letos dalje nosila nov naslov, in sicer nagrada »Princ Rajmund Thurn und Taxis«. Sprememba naslova je bila sprejeta že leta 1986. Komisija, ki se je sestala na devinskem gradu in kateri je predsedoval princ Karel Aleksander, je potrdila to spremembo. Gre sicer za dolžno izbiro, saj je bil ravno rojstni dan pokojnega princa Rajmunda izhodišče te pobude, ki jo je sam podpiral preko 10 let.

Komisija je na svoji prvi seji določila, da bo podeljevanje nagrad potekalo v nedeljo, 30. avgusta 1987 na tradicionalni manifestaciji v devinskem gradu.

Predlogi za nagrade, naslovljeni na komisijo, ki ima svoj sedež v devinskem gradu ali pa na devinsko-nabrežinsko občino, morajo biti vloženi do 31. julija 1987. Kot običajno je treba predlagati za dobitnike nagrade prebivalce devinsko-nabrežinske občine, ki so se posebno izkazali z dobrotelnimi dejanji in človeško solidarnostjo. Vsak predlog morata predstaviti najmanj dve osebi.

Komisija se bo ponovno sestala prve dni avgusta, ko bo pregledala prejete predloge.

PRIJETEN VEČER V KRIŽU

V Domu Alberta Sirka v Križu je bil v petek, 3. t.m., večer, ki ga je priredilo kulturno društvo Vesna v počastitev dolgoletnega pevovodje Frančka Žerjava. Njegovo dediščino, vodenje moškega pevskega zbora Vesna, je prevzel mladi pevovodja Ivo Lešnik. V počastitev Frančka Žerjava sta nastopila oba kriška zbora, moški in dekleški zbor, ki ga vodi Bogdan Kralj. S tem koncertom sta zbora tudi zaključila letošnje delovanje, ki je bilo posebno pozitivno za dekleški zbor Vesna.

Pred začetkom koncerta so v prostorih doma Alberta Sirka odprli razstavo miniaturnih izdelkov domačina Giuliana Košute, ki ga je predstavil časnikar Franc Udovič.

ZA PRAVICO UPORABE MATERINŠČINE

Občinski svet devinsko-nabrežinske občine je odobril resolucijo o uporabi slovenskega jezika v skupščini Krajevne zdravstvene enote v Trstu. Za resolucijo so glasovali Slovenska skupnost, komunisti, socialisti, krščanski demokrati in en neodvisen svetovalec. Resolucija obvezuje svetovalce devinsko-nabrežinske občine, ki so navzoči v skupščini Krajevne zdravstvene enote, naj si prizadevajo, da bo novi pravilnik potrdil pravico vsakega svetovalca do uporabe materinščine, kot to zahteva demokracija.

RAZSTAVA VINA V REPNU

V Kraški hiši v Repnu bo v soboto, 11. t.m., ob 19. uri otvoritev 25. razstave terana in pokušnje domačih belih vin.

—o—

Na tiskovni konferenci, ki je bila v torek, 7. t.m., je deželni tajnik KPI Viezzi s poudarkom poročal o srečanju s predstavniki PSI, s katerimi so komunistični deželni voditelji razpravljali o aktualnih problemih v deželi, ki naj se rešijo do konca sedanje zakonodajne dobe.

Proračun goriške občinske uprave

Nedavno je v goriškem občinskem svetu potekala razprava o proračunu za leto 1987. Ob finančnem poročilu in seveda podrobnih zadevnih postavkah za posamezna področja občinske uprave pa je v glavnem razprava v svetu zadobila politično obeležje. Predstavniki vseh v svetu zastopanih skupin so analizirali politično poročilo župana oz. odbora in v debati orisali stališča svojih skupin.

Veliko je bilo v večdnevni razpravi govora tudi o slovenski problematiki. Šlo je — razumljivo — za različna gledanja političnih skupin, ki so hotele orisati po svojih predstavnikih stališča v zvezi s tem vprašanjem. Če začnemo od negativnih ali ne povsem sprejemljivih stališč italijanskih vsedržavnih strank, naj omenimo nastop socialno demokratskega načelnika skupine Esposita, ki je dopustil zaščito le na ravni šole in kulture. Krščanski demokrat Tuzzi je zagovarjal tradicionalno stališče svoje stranke s svojim zakonskim osnutkom. Odločno nasprotni so seveda bili misovci, ki z bojem proti »bilingvizmu« rešujejo italijansko identiteto Gorice ...

Komunistični senator Battello je v svojem nastopu podčrtal, da zaščita ne pomeni privilegijev, da je to stvar kulture in sožitja. Socialist Waltritsch se je tudi pomudil ob nekaterih vprašanjih zaščite, slovenske prisotnosti in pomena novega načrta za slovenski šolski center.

Večji del svojega nastopa je načelnik svetovalske skupine Slovenske skupnosti Paulin namenil slovenskim vprašanjem. Predvsem je svoj nastop začel v slovenskem jeziku in s tem simbolično podčrtal vlogo rabe slovenskega jezika v javnosti (in to brez kakršnega koli nasprotujočega glasu). Omenil je najprej vlogo zaščite, omenil dosedanje pot v senatu pri delu za zaščitni zakon in potrebo, da ga novi parlament resnično izglasuje. Zaustavil se je ob slovenskem šolskem centru in poudaril velik pomen te izbire goriške občinske uprave. Paulin se je nadalje zavzel za odločno nadaljevanje obmejnega sodelovanja z Novo Gorico, ki ga Gorica že vrsto let vzdržuje. Na splošno pa je zaželel še večje sodelovanje z republiko Slovenijo. In prav v tem okviru je tudi predlagal pobratenje naše občine s kakim slovenskim mestom. Odločno je tudi zavrnil namige misovske-

ga predstavnika v zvezi z nedavno volilno izbiro Ssk, ki se je avtonomno odločila za manjšinski nastop. Paulin je še govoril o gospodarski in kulturni politiki občine. Ob koncu je v imenu skupine Ssk predložil dnevni red, s katerim goriški občinski svet zahteva od novega parlamenta in bodoče vlade, da odobrita pravičen zaščitni zakon za Slovence v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Župan Scarano se je v svojem političnem odgovoru tudi dotaknil vprašanja Slovencev in med drugim dejal, da se enako čuti župana italijanske večine in slovenske manjšine in da kot prepričan Italijan lahko še bolj razume narodno zavest pripadnikov drugega naroda.

OBISK V NOVI GORICI

Odposlanstvo goriške pokrajinske uprave je obiskalo Novo Gorico, kjer je imelo pogovore s predsednikom občinske skupščine Bašinom in predsednikom komisije za stike z zamejstvom Lahom. Goriško pokrajinsko odposlanstvo je vodil predsednik Cumpeta. Predmet pogovora so bila vprašanja, ki bodo predmet razprave na srečanju med predstavniki obeh uprav, ki bo konec tega meseca. Gre za gospodarsko sodelovanje ob meji, za vprašanje varstva okolja, sodelovanja pri obrambi pred točo, za sodelovanje na področju kulture in za vprašanje zaščite slovenske manjšine v Italiji.

—o—

FRANCIJA IN ZAHODNA NEMČIJA

Delo, katero sta pred četrto stoletja pričela De Gaulle in Adenauer, je treba nadaljevati in razširiti za okrepitev sodelovanja med Francijo in Zahodno Nemčijo.

To je v Reimsu izjavil francoski ministrski predsednik Chirac, ki se je v tem mestu sestal z zahodnonemških kanclerjem Kohlom za proslavo 25. obletnice srečanja med De Gaullem in Adenauerjem. Slednje srečanje je pomenilo temeljni kamen v spravi med obema narodoma.

Za srečanje so izbrali Reims, ker je bila v mestu leta 1945 podpisana nemška vdaja in ker so tamkaj v preteklosti kraljevali francoske kralje.

Festival narodnozabavne glasbe v Števerjanu

V nedeljo, 5. t.m., se je »med borovci« v Števerjanu končal 17. festival narodnozabavne glasbe, ki sta ga priredila društvo Sedej in ansambel Lojzeta Hledeta.

Kdo so nagrajenci? Nagrado za najboljšo izvedbo in trofejo ansambla Lojzeta Hledeta je prejel Celjski instrumentalni kvintet. 2. nagrado za izvedbo pa je prejel ansambel Marela iz Mengša.

Nagrado za najboljše besedilo je prejela Neža Maurer za besedilo Križem svet, ki ga je izvajal ansambel Bratov Poljanšek iz Kamnika.

Nagrado za najboljšo melodijo je prejela skladba Borisa Roškarja »Bodi z menoj«, ki jo je izvajal ansambel Štajerskih

sedem. Ansambel Štajerskih sedem je prejel tudi nagrado občinstva.

Prireditelji in darovalci pa so s pokali in drugimi priznanji nagradili še ostale finaliste in zaslužne sodelavce ter prijatelje. Med njimi tudi dolgoletnega povezovalca in napovedovalca Marjana Šnebergerja.

V soboto, 4. t.m., je v Števerjanu nastopilo 28 ansamblov od skupno 32 prijavljenih skupin. Strokovna komisija jih je 12 pripustila v finale. Vsi so bili iz matične Slovenije.

Ob festivalu narodnozabavne glasbe je izšla posebna brošura. Občinstva je bilo veliko. Prisotnost zamejskih ansamblov pa je bila spet zelo pomanjkljiva.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Teološka, zgodovinska in druga vprašanja v Znamenju

Letošnja tretja številka Znamenja objavlja, kot je to dobra navada za to revijo, vrsto zanimivih zgodovinskih, teoloških, a tudi družboslovnih člankov, na zadnjih straneh revije pa bralec najde še širok pregled dogajanj v svetu in doma.

Uvodni članek je izpod peresa Janeza Rotarja. V njem natančno in dokumentirano dokazuje, da je prva slovenska knjiga Trubarjev Abecedarij in mali katekizem izšel leta 1550 in ne naslednjega leta, kot so to trdili nekateri slovenski strokovnjaki. Do nesporazuma je prišlo zaradi spretno prikrite letnice, ki je gotovo delo samega Trubarja. Na zadnji neoštevilčeni strani Abecedarija je namreč številčni kriptogram, od katerega je zadnja številka 1550, pod njo pa

nemški pripis »Gedruckt in Sybenbürgen Durch den Jernei Skuryaniz«. Pri vsem tem je zanimivo, da so nekateri zgodovinarji že v preteklosti opozorili na omenjeni kriptogram, ki postavlja letnico izida v 1550. leto. Prvi je bil nemški zgodovinar Stökl leta 1935, za njim pa je Jaka Žigon leta 1954 v Slavistični reviji objavil članek, ki spet navaja omenjeni kriptogram kot dokaz o izidu prve slovenske knjige. Vprašati se moramo zato, kako je mogoče, da uradno slovensko zgodovinopisje ne sprejema dokazanih popravkov in naprej vztraja pri napakah.

Sledi tehtno pisani teološki esej Iskanje Boga in razodetje, ki ga je napisal Vekoslav Grmič. Izhodišče in rdeča nit članka je misel, da je »sporočilo o Bogu, ki ga najdemo v Sv. pismu, nerazdružno povezano s sporočilom o človeku.« Esey je razdeljen na poglavja, ki razčlenjujejo človekovo »sodelovanje z Bogom v procesu razodetja«. Skozi ves članek je med drugim tudi prisotna misel o tem, da sta »krščansko razodetje in vera, kolikor sta pristna, evangeljska (...), v resnici v službi človeka in njegovega razvoja, v službi iskanja človekove identitete«.

Aktualna vprašanja postavlja Slavko Tina v članku Pota sodobne duhovnosti. Nedvomno se namreč sodobna duhovnost razlikuje od duhovnosti preteklih rodov, saj je sedanja duhovnost pojmovana kot izraz doživetja človeka samega. V članku piše o številnih smereh v katere išče duhovno dimenzijo sodobni človek. Posebno mesto avtor daje duhovnosti osvoboditve, t.j. smeri, ki se je posebno uveljavila v srednje in južnoameriški stvarnosti.

Nadaljuje se v tej številki obsežni in zanimivi prevod članka Rosemarye R. Ruether z naslovom Je krščanstvo sovražno do žensk, v katerem avtorica nadaljuje analizo o vlogi, ki jo ima ženska v zgodovini človeštva. Med drugim pravi: »Ženske morajo postati glasnice novega človeštva, ki se bo rodilo iz sprave med duhom in telesom. (...) Ženske se ne smejo ujeti v moško etiko tekmovalnosti, ki vidi svoje zmagoval-

je samo v zatiranju drugega. Nasprotno z moškimi so ženske že od nekdaj razvijale občestveno osebnost, ki se je zmožna veseliti uspehov drugih...«

Znamenja objavlja tudi predavanje, ki ga je imel Janko Bohak o Nekaterih principih skupinskega delovanja. Gre za prispevek, ki razčlenjuje psihologijo skupnosti. Jože Bajzek pa piše o Komunikaciji kot človekovi potrebi. Članek je dobro dokumentiran z mednarodno in domačo literaturo, kar ga nedvomno bistveno obogati.

Matevž Grenko objavlja zanimiv zgodovinski članek z naslovom Predvojni slovenski katolicizem in ekonomska teorija marksizma. Gre za članek, ki slovenske bralce seznanja z veliko razgledanostjo raznih slovenskih katoliških strokovnjakov, ki so med drugim odigrali bistveno vlogo v slovenski politični in gospodarski zgodovini.

Za sklepni članek prvega dela Znamenja so uredniki namenili poročilo o potovanju po Tru-

Slokad (Slovensko karitativno društvo) slavi štiridesetletnico delovanja v prid slovenske mladine s počitnicami v kolonijah. Proslava bo v Dragi v nedeljo, 12. 7., ob 17. uri. Na proslavi bo nastopil ansambel »Krt« iz Stranj pri Kamniku.

Vabljeni vsi, ki so v teh kolonijah delovali ali bili deležni lepih počitnic.

Preskrbljeno bo za jedajo in pijačo.

Zanimiv in pester Celovski zvon

Vseslovenska revija za leposlovje, kritiko, kulturna, družbena in verska vprašanja, Celovski zvon je gotovo ena tistih revij, ki so v zadnjih letih bistveno preoblikovale slovensko publicistiko. Zanimivo je že to, da se ta revija sme ponášati z dejstvom, da stalno širi krog svojih sodelavcev, ki so doma po vsem svetu, saj ni številke, da ne bi na njenih zadnjih straneh prebrali nekaj predstavitev novih sotrudnikov.

Uvodnik zadnje, 15. številke, ki ga podpisuje Anton Stres, je posvečen vprašanju demokracije med Slovenci in na Slovenskem, še posebej pa v odnosu do raznih političnih pojavov, ki so v zadnjih časih vznemirjali Jugoslavijo. Med drugim poudarja misel, da se moramo Slovenci zavzemati za vsestransko kvaliteto. »Vsak padec naše biološke, moralne, kulturne in gospodarske kakovosti je za nas smrtno nevaren,« ugotavlja Anton Stres. Kvaliteta pa je rešitev za »vsak narod Jugoslavije«, prav zato pa ni mogoče govoriti o rešitvi v oživiljanju jugoslovanskega unitarizma. »Danes ne dela za Jugoslavijo, kdor bi rad iz panike ali kakršnih koli drugih pobud zasukal njeno krmilo nazaj v površinsko — in s tem površno — mirne centralistične vode, temveč samo, kdor pospešuje plovbo naprej,« trdi avtor uvodnika.

V nadaljevanju objavlja Celovski Zvon vrsto zanimivih prispevkov. Še posebej bi radi opozorili na dva dvojezična članka. Hans Kitzmüller v slovenščini in italijanščini piše o svojem stiku s Slovenci v Brdih. Naslov članka je »Slovenci z one strani gričevja«, drugi prispevek pa je izpod peresa Borisa Pahorja. Naslov članka je »Slovensko italijansko sosodstvo ali usoda mojega mesta«. Gre za članek, ki na jasen in poglobljen način predstavlja slovenskemu in italijanskemu bralcu tiste vezi, ki slovenskega človeka tesno vežejo na Trst. Zanimiva se nam zdi Pahorjeva trditev, ko pravi: »Mi se večkrat čutimo prizadete ob poskusu izobčenja iz življenja našega mesta, a nazadnje tega ne jemljemo preveč tragično. V bistvu smo namreč glede slo-

barjevih sledih v Kempton, Urach, Tübingen in druge kraje, ki so vezani na Trubarjevo begunstvo na nemških tleh.

Na zadnjih straneh revije so razni Zapisi. Med temi bi veljalo posebej opozoriti na članek Demografsko gibanje v svetu, s posebnim pogledom na Slovence v Italiji, ki ga je napisal Anton Kramer. Avtor ugotavlja med drugim, da je padanje rojstev med našo manjšino hudo zaskrbljiv pojav, saj je zaradi tega »negotovost slovenske manjšine iz dneva v dan večja«. V Razmisljanjih razni avtorji pišejo o aktualnih vprašanjih, kot so praznovanje božiča na Slovenskem, vprašanje o pojavu AIDS-a in še kaj. Med knjigami in revijami pa razni avtorji predstavljajo strokovno teološko literaturo, ki lahko zanima širši krog bralcev.

Mariborska gledališka afera

O mariborski gledališki aferi, ki jo je sprožil suspens ravnatelja Drame Vilija Ravnjaka, objavljajo sredstva javnega obveščanja protislovnost poročila, iz katerih ni moč povzeti pravih oziroma skritih razlogov za to izjemno odločitev. Razvidno pa je, da so se mariborski gledališčniki razdelili v dva tabora: eden je za Ravnjaka, drugi pa proti njemu. Spor se je poglobil tudi zavoljo nesporazumov na relaciji ravnatelj Drame Ravnjak in upravnik gledališča Bačko.

Oglejmo si nekatera dejstva. Ravnjaku med drugim očitajo neodgovorno ravnanje z družbenimi sredstvi in samovoljo pri spreminjanju že sprejetega repertoarja, kakor tudi zanemarjanje domačega ansambla. Po drugi strani pa sta v lanskoletnem programu vsaj dve predstavi — Metastabilni graal in projekt Bertold Brecht — bili zelo uspešni, zlasti pri ocenjevalcih, ki do mariborskih predstav sicer niso bili prizanesljivi.

Kaže, da v naših gledališčih ni mogoče narediti dobre predstave brez tveganja, ki obsega tudi nekatere prijeme, skregane s korektnim ravnanjem. Brez dragih režiserjev od drugod, gostov igralcev, ki že vnaprej zagotavljajo naklonjenost kritika, pompozni napovedi in podobnih ukan se še tako lep načrt izjalovi. Neurejenost ki se kaže tudi na drugih področjih, sili gledališnike, da se tudi sami vedejo neko-rektno, če hočejo doseči uspeh. Takšni usmerjenosti se nekateri upirajo, čeprav je njihovo upiranje slej ko prej obsojeno na propad. Teater je zrcalo družbe in se mora prilagoditi družbi.

Spor v mariborskem gledališču je samo odmev na podobne spore v gospodarstvu in vsakdanjem življenju. Z administrativnimi ukrepi tega spora ni moč rešiti. Dandanes je uspeh merilo vsega, ne glede na to, kako je bil dosežen. Tako je v umetnosti, pa tudi v gospodarstvu, športu in ne nazadnje v politiki.

Zarko Petan

Kako gojimo okrasne vzpenjalke

Nekatere vrste vzpenjalk uporabljamo zaradi obilnega cvetenja. Za dolge ali visoke ograje, posebno železne, uporabimo vzpenjalko zasade brežino v svojem vrtu vzpenjalko zasade brežimo v svojem vrtu in tako preprečijo zapleveljanje težko dostopnega brega.

Marsikje so postavljene posode z rastlinami, kjer rastejo navzgor in prek roba take ali drugačne vejice, katere so poganki vzpenjalke.

Enoletne vzpenjalke imajo zelnato steblo, ki je slabotno in nujno potrebuje oporo.

Sejemo ali sadimo jih tam, kjer potrebujemo začasno vizualno pregrado, mejo, senco ali ograditev od širšega prostora, včasih pa tako zakrijemo neprivlačen kot vrta.

Tudi na balkonu v bloku napravimo z enoletno ovijalko zeleno in cvetočo steno. Največkrat uporabimo v ta namen lepnotni slak ali dišeči grahor. Ti dve ovijalki sejemo pozno spomladi na stalno mesto. Za balkonske senčnice bomo sejali v podolgovata globlja cvetlična korita. Sejemo v vrsti ali kupčke po tri, štiri zrna v razdalji 10 do 15 cm, kar je prikladno zaradi namestitve opore. Te rastline rastejo dokaj hitro in oporno ogrodje namestimo ta-

nadaljevanje na 8. strani ■

Socialna in kulturna dejavnost Openske posojilnice

Delo Hranilnice in posojilnice na Opčinah se ne omeji na zbiranje vlog, izdajanje raznih vrst posojil in opravljanje vsakovrstnih bančnih poslov, čeprav so to njene bistvene naloge, zaradi katerih je bila ustanovljena. Poleg teh si je postavila še druge naloge za cilje vzajemne pomoči. Sem spadajo predvsem pobude gospodarskega, socialnega in kulturnega značaja, ki koristijo vsej krajevni skupnosti.

Med pobude gospodarske in socialne koristi štejejo pomoč, ki jo posojilnica občasno nudi nekaterim posebno važnim zadrugam in odborom, ali za pripravo raznih razstav.

Med dejavnosti vzgojnega in kulturnega značaja pa spadajo: razna darila šolarjem in dijakom osnovnih in srednjih šol ob različnih prilikah; podpore raznim dobrodelnim, kulturnim in športnim društvom; prispevki za nekatere literarne nagrade, razne publikacije in proslave; izredne podpore za nekatere prireditve in proslave; podaritev pokalov za nagrajevanje na raznih tekmovanjih in razstavah itd.

Upravni svet ima na razpolago za take pobude in podpore nek znesek iz vsakoletnega poslovnega prebitka. Ta znesek določijo člani zadruga na občnem zboru po odobritvi letnega obračuna. Letošnji občni zbor je v ta namen določil 200 milijonov lir.

Upravni svet posojilnice prejema vseporno prošnje za raznovrstne podpore in prispevke in jih preučuje na posebnih sejah, ki jih v ta namen skliče nekajkrat na leto. Seveda ne more ugoditi vsem, ker mora ostati v mejah, ki jih je določil občni zbor članov zadruga. Pri reše-

vanju prošenj upošteva predvsem nujnost potrebe, za katero je prošnja vložena, ter pomembnost pobude in njeno koristnost za vso krajevno skupnost. Ne daje pa podpor za tiste potrebe, za katere morajo po zakonu skrbeti država in druge javne ustanove.

V prvi polovici tekočega leta (1987) je Upravni svet posojilnice že odobril 15 prošenj za razna darila (knjižna in drugačna) šolarjem in dijakom osnovnih in srednjih šol ob različnih prilikah, za skupni znesek 5.046.000 lir; 48 prošenj za podpore raznim dobrodelnim, kulturnim in športnim društvom za skupni znesek 65.040.000 lir; izdal kot prispevke k stroškom za nujna popravila raznih kulturnih domov, cerkva, športnih igrišč ipd. 65.000.000 lir; prispevke za nekatere literarne nagrade, razne publikacije in predstave ter potovanja in nastope pevskih zborov za skupni znesek 26.750.000 lir. Za nagrajevanje na raznih tekmovanjih in razstavah je podaril 47 pokalov, katerih skupna vrednost znaša 2.150.000 lir. Posojilnica se je tudi obvezala, da krije stroške za analizo 30 vzorcev zemlje naših kraških kmetov z namenom, da se ugotovijo vrste ustreznih gnojil.

Posebej moramo omeniti ponatis knjige Vekoslava Špangerja »Bazoviški spomenik«, v lepi, moderno opremljeni obliki. Izdajo je založila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, ki je primerno število izvodov poklonila svojim članom ter šolskim in drugim knjižnicam, ostali del naklade pa dala v prodajo, vendar tako, da bo izkupiček šel v dobrodelne namene.

dalje na 8. strani ■

Jack London KRALJ ALKOHOL

26

Teta in Haydee sta vse prekmalu odšli. Shod me ni več zanimal in po primernem presledku nekoliko minut sva z Louisom odšla. Ko sva zapuščala dvorano, mi je neka ženska v ozadju pomežiknila, vstala in mi sledila. Ne bom je opisoval. Bila je stara znanka z obale. Ko je bil Nelson ustrelen, je umrl v njenem naročju in v meni je spoznala njegovega tovariša. In morala mi je povedati, kako je Nelson umrl, in jaz sem hotel to vedeti; in tako sem šel z njeno povestjo skozi vse življenje, od vzbujačo se deške ljubezni do rjavolasega dekleta s škotsko čepico pa nazaj do nekdanjega žalostnega divjaštva, v katerem sem živel.

Ko sem izvedel vso zgodbo, sem se podvil, da poiščem Louisa, boječ se, da sem izgubil svojo prvo ljubezen, ko sem jo bil komaj videl. Toda na Louisa sem se lahko zanesel. Njej je bilo ime Haydee. On je vedel, kje stanuje. Vsak dan je šla, gredeč v šolo ali iz nje, mimo kovačnice, kjer je on delal. Videl jo je ob priliki tudi z Rufo, neko drugo šolarico, in še dalje, Nita, ki nam je v prodajalni bonbonov prodajala vroče klobasice, je bila Rutina prijateljica. Treba je bilo samo stopiti v to prodajalno in ugotoviti ali bi mogli pregovoriti Nito, da bi dala Ruti listek za Haydee. Če bi se

dalo to urediti, mi je bilo samo treba napisati listek.

In tako se je zgodilo. In pri ukradenih polurnih sestankih sem spoznal vso čisto blaznost deške in dekliške ljubezni. Po svojem obsegu sicer ni največja ljubezen na svetu, smelo pa trdim, da je najslajša. O, če se ozrem nanjo nazaj! Nikdar ni dekle imelo bolj nedolžnega ljubimca, kot sem bil jaz, ki sem bil tako brezbožno razumen in čez svoja leta divji. Jaz nisem vedel prav nič o dekletih. Jaz, ki sem slovel kot knez ostrigarjev-gusarjev, ki sem lahko šel kamorkoli na svetu kot možak med možaki, ki sem znal jadovati z vsakim čolnom, biti visoko na jamboru v temi in viharju, ali ki sem lahko stopil v najumazanejši lokal v mornarskem delu mesta, znal igrati svojo vlogo v vsaki beznici kjerkoli in vabiti vse prisotne pit — jaz nisem vedel, kaj bi rekel tej drobnici punčki, ki ji je kratko krilce segalo komaj do roba čevljev in ki je tako neskončno malo vedela o življenju, kakor sem ga jaz temeljito poznal, ali si vsaj domišljjal, da ga.

Spominjam se, kako sva sedela nekoč ob svetlobi zvezd na klopi. Med nama je bilo za dober čevljev prostora. Skrival sva pogledovala drug drugega in najina komolca sta slonela na naslonjalu; in enkrat,

dvakrat sta se najina komolca za hip rahlo dotaknila. In ko sem ji ves čas blazno srečen govoril v najnežnejših in najizbranejših besedah, da ji ne bi žalil občutljivih ušes, sem si belil glavo, da bi zaslužil, kaj pričakuje od mene.

O, bilo je modrejše od mene — sedaj vem — to malo nedolžno dekletce v krilcu do roba čevljev. Vse svoje življenje je poznala fante. Spodbujala me je po dekliškem načinu. Rokavice je imela v roki in spominjam se, kako me je navidezno karajoče zavoljo nekaj, kar sem bil rekel, s temi rokavicami narahlo in smelo udarila po ustnicah. Od sle sem skoraj omedlel. To je bilo najčudovitejše, kar se mi je bilo kdaj pripetilo. In še vedno mi je v spominu rahli vonj tiste rokavice, ki sem ga vdihnil v trenutku, ko so se dotaknile mojih ustnic.

Nato je prišel boj med bojznijo in dvomom. Ali naj ujamem v roke tisto malo ročico s snetimi vonjavimi rokavicami, ki so me bile pravkar udarile po ustnicah?

Ne, nisem si upal. Nič nisem storil. Samo še nadalje sem sedel na svojem mestu in ljubil z vso svojo dušo. In ko sva se tisti večer ločila, je nisem poljubil. Še sedaj pomnim, kako sem jo neki drugi večer ob slovesu poljubil — bil je mogočen trenutek, ko sem zbral vso svojo srčnost in se upal. Nikdar nisva šla nikamor, niti k dopoldanski godbi, samo enkrat sva si skupno delila za pet centov vročih klobasic. Vedno pa sem trdno verjel, da me ljubi. Jaz vem, da sem jo ljubil; in sanjal sem o njej še leto in dan

Kako gojimo okrasne vzpenjalke

■ nadaljevanje s 7. strani

koj, ko rastlina vzklije, da ima ob hitrem vzpenjanju oporo.

Najbolj enostavna opora so pokončne palice ob rastlinah. Med rastjo se obe vrsti ovijalk razrasteta s stranskimi poganjki, da bodo tudi vmesni prostori prepredeni z zelenjem. Za balkone si bo vsak sam pripravil opore z domiselno in spretnostjo.

Za balkone na senčni strani uporabimo širša korita, polna zemlje, da se ne izsuši. Na sončnem balkonu pa korita z ovijalkami zalivamo zjutraj in zvečer. Trajne ovijalke so lesnate rastline, ki so iz leta v leto krepkejšje in debelejšje v deblu. Najbolj običajni in listopadni trajni ovijalki sta popenjalke in divja trta. Slednja ima trojno ali petero razrezane liste po celotnem, tudi olesenelem steblu in vseh poganjkih. Je trdoživa, vztrajna in skromna rastlina. Na steblu in pozneje na mlajših poganjkih zrastejo oprijemalne blazine, s katerimi se prilega na podlago, ob katerih raste. Značilno za to popenjalke in viniko je, da se zaradi oprijemalnih blazin ne vrašča ne v les ne v zid in ju brez bojazni pred vlago sadimo ob zgradbi. Ste na bo bolj prijazna, ker se obe popenjalke spomladi hitro obraščata, dajeta močno senco in globoko zeleno barvo, jeseni pa se listje iz zelene spremeni do temno rdeče in rožnate.

Obe vzpenjalke razmnožujemo s potikanjem olesenelih poganjkov, ki imajo

vsaj tri očesa in to spomladi. Med rastlinami vzpenjalkami so priljubljene vrste, ki se največkrat tudi morajo opirati in ki poleti lepo cvetijo. Med njimi je glicinija s svetlomodrimi grozdastimi cvetovi, ki je na sončnih legah najprimernejša za senčnice, kjer njeni cvetovi najbolj pridejo do izraza. Priporočljiva je za naše kraje, ker hude zime ne prenese.

Požlahtnjen srobot dobro uspeva če njegove korenine niso na sončnem prostoru. Mraz dobro prenaša in zraste do pet metrov, cvete poleti, če ga pomladi močno obrežemo.

Z. T.

—O—

SOCIALNA IN KULTURNA DEJAVNOST OPENSKE POSOJILNICE

■ nadaljevanje s 7. strani

Za nekatere prireditve (n.pr. novoletni koncert, nekatere predstave Slovenskega gledališča) in publikacije (n.pr. »Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom«) pa je openska posojilnica dala podporo skupaj z drugimi slovenskimi denarnimi zavodi.

V prvi polovici tekočega leta je openska posojilnica že izdala za take prispevke vzgojnega, kulturnega in dobrodelnega značaja vsega skupaj nad 136.476.950 lir. Temu znesku pa bi morali prišteti še prispevke, ki so bili izdani za enake namene, toda v obliki reklame.

—O—

Predsednik republike Cossiga bo v petek, 10. t.m., začel s posveti za sestavo nove vlade.

ZANIMIV IN PESTER CELOVŠKI ZVON

■ nadaljevanje s 6. strani

venske kulture samozadostni«. Trditev je namreč tako resnična, da človeka kar preseneti in nam obenem marsikaj razloži o današnjem družbenem, kulturnem in političnem življenju slovenskega človeka v Trstu.

Ciril Žebot objavlja članek z naslovom »Ugodno leto 1918: zakaj države Slovencev, Hrvatov in Srbov, zakaj ne Slovenija?«. Članek je bogato dokumentiran z opombami, kar mu daje še dodatno zgodovinsko vrednost. Franc Bučar pod sicer skrivnostnim vprašanjem »Ali ostati ujeta s svojo roko v steklenici?« obravnava primer in vprašanje škofa Rožmana ter pisanje o njem, da razčleni slovensko sodobno zgodovino pisje oziroma politično gledanje na danes že zgodovinsko preteklost. France Papež razmišlja o »Vprašanjih prihodnosti slovenstva«, ob 10-letnici smrti patra Vladimira Truhlarja se tega misleca in pesnika spominja Franc Kejžar, ki objavlja tudi Truhlarjevo glavno bibliografijo. Sledita spominška članka. Taras Kermavner se spominja dramaturga Ivana Mraka, Ciril Žebot pa objavlja članek posvečen spominu Staneta Kavčiča. Danski filozof Søren Kierkegaard postaja posebno zanimiv za slovenske bralce. V tej številki Zvona beremo nekaj odlomkov iz njegovega dela »Bolezen za smrt« ali »Razprava o obupu«. Vilko Čekuta se je za to številko Celovškega zvona pogovarjal s slikarjem in pisateljem Božom Kramolcem, ki živi in ustvarja v Kanadi. Likovno ustvarjalno delo slikarja Mateja Metlikoviča pa predstavlja Ivan Stuhec.

Celovški Zvon tudi tokrat objavlja več literarnih prispevkov, na koncu pa še zanimiv in bogat pregled dogajanja med Slovenci doma in v svetu ter nekaj recenzij knjig, ki so izšle v zadnjih časih.

Kadar sem bil v družbi z ljudmi, ki niso pili, mi nikdar ni prišlo na misel, da bi pil. Louis ni pil. Sredstva niso dopuščala niti meni niti njemu. Bila sva zdrava, normalna, nealkoholika. Da bi bila alkoholika, bi bila pila, če bi nama sredstva dovoljevala ali ne.

Vsak večer po dnevnem delu sva se umila, preoblekla in povečerjala ter se sešla na cestnem voglu ali v mali prodajalni bonbonov. Toda toplo jesensko vreme je minulo in ob neprijetnih mrzlih ali deževnih večerih cestni vogal ni bil ugodno shajališče. In prodajalna bonbonov ni bila zakurjena. Nita ali kdorkoli je stregel, se je mudila, če ni bilo kupcev, v sobi zadržaj, ki je bila zakurjena. V to sobo midva nisva smela, v prodajalni pa je bilo mrzlo kot zunaj.

Louis in jaz vsa premotrivala položaj. Rešitev je bila samo ena: krčma, zbirališče možakov, kraj, kjer so se možaki družili s kraljem Alkoholom. Dobro mi je v spominu mokri, vetrovni večer, ko sva si z Louisom, drgetajoča od mraza, ker nisva imela površnikov, ki si jih nisva mogla kupiti, šla izbirat krčmo. V krčmi je vedno toplo in ugodno. Vedeti je treba, da nisva šla v krčmo, ker sva hotela piti. Vedela pa sva, da krčme niso bile dobrodelni zavodi. Človek ni mogel biti v krčmi, ne da bi si kaj naročil.

Denarja sva imela malo. Težko sva pogrešala vsak novic, saj je imel tako moč v sebi, da sva plačala z njim tramvaj zase in za deklo. (Sama se nisva nikdar vozila, šla sva peš.) V krčmi sva torej želela dobiti kar največ za svoj denar. Naročila sva kar-

te, sedla k mizi in kvartala eno uro in ta čas je Louis enkrat plačal, enkrat pa jaz, in sicer pivo — najcenejšo pijačo, deset centov za oba. O, razsipnost! Kako težko je šel denar izpod palca!

Opazovala sva ljudi, ki so prišli v krčmo. Vsi so bili videti srednje stari in postarni delavci, večinoma Nemci, ki so se kot stari znanci zbirali v gruclah sami zase in s katerimi sva mogla imeti samo najrahljše stike. Odločila sva se zoper to krčmo in odšla potrti, v zavesti, da sva izgubila večer in potrošila dvajset centov za pivo, kiga nisva marala.

Prihodnje večere sva iskala dalje in na posled sva dospela v National, neko krčmo na voglu Desete in Franklinove ulice. Tukaj je bila družba bolj primerna. Louis se je nameril na enega, dva znanca, jaz pa sem našel nekaj fantov, s katerimi sem hodil v šolo, ko sem nosil še kratke hlače. Razgovarjali smo se o nekdanjih časih, kaj se je zgodilo s tem tovarišem in kaj dela sedaj oni sošolec, razgovarjali pa smo se kajpada pri pijači. Oni so plačali in midva sva pila. Po pravilih, veljavnih pri pitju, sva na to morala plačati tudi midva. Bolelo naju je, kajti vsak žvenket kozarcev je veljal štirideset do petdeset centov.

Ko je bil kratki večer pri kraju, sva se počutila prav poživljena, hkrati pa sva bila tudi suha. Ves denar, ki sva ga imela ta teden za male potrebe, je šel. Uganila sva, da je to prava krčma za naju, da pa bova morala biti bolj previdna pri naročanju pijače. Ostali del tedna sva morala skromno živeti. Imela nisva niti za tramvaj. Morala sva odpovedati sestanek z dvema dekletom-

ma iz West Oaklanda, s katerima sva poskušala začeti ljubezen. Dogovorjeno je bilo, da se snidemo drug večer v mestu, a midva nisva imela denarja za tramvaj, da bi ju odpravila domov. Kakor mnogo drugih v denarnih stiskah sva morala tudi midva za nekaj časa izginiti s poprišča — vsaj do plačilnega dne v soboto zvečer. Tako sva se z Louisom shajala v nekem najemnem hlevu; z zapetimi gumbi in šklepetajočimi zobmi sva kvartala in čakala na konec najinega pregnanstva.

Nato sva se vrnila v krčmo National in nisva izdala več, kot je bilo iz dostojnosti treba izdati za ugodnost in toploto. Tupatam naju je doletela nezgoda, kakor n. pr. da je eden od naju dvakrat zapored izgubil, kadar smo v petih kvartali za pijačo. Taka nesreča je veljala nekako od petindvajset do osemdeset centov; višina zneska je bila odvisna od tega, koliko pivcev si je naročilo pijačo po deset centov. Zato sva se se znala izogniti zlim posledicam take nesreče s tem, da sva si pri točilnici odprla račun. To je seveda samo zavleklo dan obračuna in naju zvabilo, da sva potrošila več, kakor bi bila potrošila, ko bi plačala v gotovini. Ko sem v naslednji pomladi nenadoma zapustil Oakland in šel na pustolovščine, se dobro spominjam, da sem ostal krčmarju en dolar in sedemdeset centov na dolgu. Ko sem se čez dolgo časa zopet vrnil, ga ni bilo več. Še vedno sem mu dolžan tisti dolar in sedemdeset centov, in ko bi slučajno bral te vrstice, ga obveščam, da mu jih takoj plačam, čim se zglasi.

(Dalje)